

Vuoden veistos -91

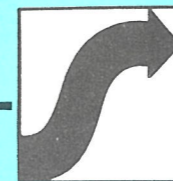
Vuoden veistokseksi valittiin tänä vuonna kuvanveistäjä Gunnar Uotilan puuveistos »Muotoja puussa».

Näin perustelivat kuurosokeat valintaansa:

- Puu on lämmin materiaali.
- Sitä on miellyttävä kosketella.
- Mielenkiintoinen työ.

TUNTOSARVI

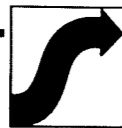
Selkolehti

kesä-heinäkuu 6-7/1991

Seija Troyano ja joutsenet Dronninglundissa

Kesä-heinäkuu n:o 6-7/1991
17. vuosikerta

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry
Ilmestyy 11 kertaa vuodessa
iso- ja pistekirjoituksella
sekä video- ja äänikasettina.

Päätoimittaja

Leena Turunen

Toimittaja

Raili Karisaari

**Toimitus, tilaukset ja
osoitteenmuutokset**

Mäkelänkatu 52 A
00510 Helsinki
Puhelin: 90-39604 674
Tekstipuhelin: 90-39604 677

Painopaikka

Vammalan Kirjapaino Oy
PI 92
38201 Vammala

Tilaushinta

Kuurosokeille lehti on maksuton.
Muut: 150 mk/12 kk

Seuraava lehti ilmestyy 26.8.1991

Sisällys

Terhi Pikkujämsä: Elämänlaatu	2
Kuurosokeiden puolesta tehdään työtä	4
Dronninglundin luostari josta tuli kurssikeskus	6
Ari Suutarla: »Et ole yksin!»	8
Runo Rakkaudesta	9
Kirjoituskilpailu kuurosokeille	9
Vuoden veistos -91	10
Kesä ja romantiikan aika ...	12
Kun on kesä	13
Kesäpäivä Turkansaarella .	14
Jorman kesään mahtuu	14
Tunturivaellukselle	15
Varkaus asuntomessu-kaupunki	16
Sammatti — Kaijan kesäparatiisi	17
Karjalaa katsomassa	18
Villiruusut	19
Seksiloma	20
Odottaminen on mukavaa ..	21
Teatteria	22
Kesäristikko	24
Elinan ruokaohjeet	24
Usher-symposium Helsingissä	26
Kuvaleikki — Tunnetko keskustuomiston väen?	28
Kesäristikko ratkaisu ym. ..	29
Kuvia Kuopiosta	30

PÄÄKIRJOITUS

Terhi Pikkujämsä:

Elämänlaatu

Vanha suomalainen sananlasku sanoo: »Jokainen on onnensa seppä.» Jo kauan sitten ajateltiin, että jokainen itse voi vaikuttaa omaan elämäänsä monella tavalla.

— Onko meidän suomalaisten elämä hyvää?

— On puhuttu elämänlaadusta. Onko hyvinvointi sama asia kuin korkea elämänlaatu?

Jokainen voi itse tuntea, onko elämä hyvää. — Hyvän elämän perustana on, että voi tyydyttää omat perustarpeensa. Se tarkoittaa, että on asunto asumiseen, ruokaa syömiseen, vaatteita puukeutumiseen, ja on joku läheinen ihminen tai ystävä.

Usein ajatellaan hyvän elämän tarkoittavan, että on rikas. Silloin voi ostaa kalliita tavaroita ja merkkivaatteita. Rikkaus, raha ja tavarat eivät tee aina ihmistä onnelliseksi. Häneltä voi puuttua jotain, esimerkiksi todellisia ystäviä, joita ei voi ostaa rahalla.

— Elämänlaatu on onnellisuutta. Jokainen voi vaikuttaa eri tavoin elämänlaatuunsa niin, että elämä tuntuu paremmalta.

Vammasta huolimatta voi elää laadukasta elämää. Vammattoman ihmisen elämä voi olla paljon huonompaa ja köyhempää. Vammaisuus ei ole hyvän ja onnellisen elämän este.

Tanskan Sokeain Yhdistyksen entinen puheenjohtaja on sanonut vammaisuudesta:

»Ei ole kysymys siitä, mitä on menettänyt. Sen perään voit itkeä. Ajattele mitä sinulla vielä on. Sen kanssa on eletävä.»

— Nauttikaamme elämän pienistäkin iloista. Se lisää onnellisuutta ja elämisenlaatua. ■

Vierailu Sosiaali- ja Terveystieteiden ja Terveystieteiden:

Kuurosokeiden puolesta tehdään työtä

*Haastattelu:
Seija Troyano*

*Teksti ja kuvat:
Leena Turunen*

Sosiaali- ja Terveystieteiden pääjohtaja Vappu Taipale sai meidät tuntemaan, että olimme tervetulleita. Seijan ojentama »Hiljaisuuden Lauluja» -runokirja kädessään Vappu Taipale kiitti kuurosokeiden terveisistä.

— Minustakin on upeaa, että teillä on oma runokirja. Luen sitä hyvin tarkkaan, Vappu Taipale lupasi.

Pääjohtajan työpäivä on kiireinen. Silti haastattelu alkoi leppoisissa tunnelmissa. Keskusteltiin runoista ja omista lehdistämme. — Selkokieli on tärkeä asia. Meidän viranomaisienkin pitäisi puhua selkokieltä, hän sanoi.

Siirrymme sitten itse haastatteluun. Seija kysyi ja Vappu vastasi.

Mikä on uuden Sosiaali- ja Terveystieteiden toiminnan tavoitteet ja tärkeimmät tehtävät?

— Tehtävämme on kehittää sosiaali- ja terveyspalveluja, kehittää elinoloja ja tasa-arvoa. Autamme ministeriötä, lääninä, kuntia, omia työntekijöitä ja kansalaisia.

Mikä muuttui, kun sosiaalivaltio ja Lääkintöhallitus yhdistettiin?

— Muutos oli järkevä, koska meillä oli liikaa päällekkäisiä tehtäviä. Vastuu ei ollut selvä.

Meillä on nyt työssä 340 henkeä. Kenenkään alta ei lakkautettu virkaa. Osa työntekijöistä siirtyi ministeriöön töihin.

Miten uusi hallitus ajaa kuurosokeiden asiaa?

— Toivottavasti monella tavalla. Toivomme läheisiä suhteita järjestöihin. Silloin saamme oikeaa tietoa. Tutkimus on osoittanut, että vammaisuutta ei meillä Suomessa tunneta tarpeeksi.

Sen vuoksi sosiaalityöntekijät eivät osaa auttaa vammaisia. Lasten päivähoitossa näkyy sama asia: se ei ota huomioon vammaisista lasta niin hyvin kuin voisi.

Onko Teillä itsellänne läheistä suhdetta vammaisuuteen?

Olen aivan vakuuttunut, että jokaisella suomalaisella on kosketus vammaisuuteen. Jos ei omassa perheessä, niin sitten sukulais- tai ystäväperheessä. Vanheneminenkin on tietynlainen prosessi, joka tuo kuulon ja näön heikkenemisen.

Miten kuurosokeat voivat parhaiten ajaa omia asioitaan?

— Ensinnä on arvokasta, että kuurosokeat ovat järjestäytyneet. Se on paras tapa nostattaa itsetuntoa, levittää tietoa oikeuksistaan ja uskoa omaan asiaansa.

— Minusta tämä on yksi suomalaisen yhteiskunnan parhaita piirteitä. Te toimitte aktiivisesti. Olin itse eräessä toimikunnassa, jossa Teidän jäsenenne Pirkko Virtanen oli pontevasti mukana.

Olen itse lääkäri, mutta paras lääkäri ei voi ymmärtää, mitä kuurosokeiden arkielämä on. Teidän oma asiantuntemuksenne on arvokas.

Miten voidaan vähentää eriarvoisuutta? Toteutuuko esim. vammaispalvelulaki tasapuolisesti kaikissa kunnissa?

Onko niin, että toinen saa tulkkipalvelua ja toinen ei?

— Tärkeä on se, että laki on olemassa. Se on vahvin työkalu. Voi olla että käy kuten päivähoitolain kanssa: kunnat kitsastelevat viimeiseen asti. Kun on pakko, niin asiat järjestyvät jollakin tavalla.

Nyt on tarkoitus nopeasti koota tietoa, missä kunnat säästävät. Aina voi pelätä, että säästötoimet kohdistuvat vammaisiin. Mutta niin ei saa tapahtua.

Palvelujen kehittyminen huolestuttaa. Siksi ajatus oman »Helen Keller-keskuksen» rakentamisesta on herännyt. Miten Sosiaali- ja Terveystieteiden voisi tukea hanketta?

Meillä ei ole rahaa jakaa suoraan järjestöille, koska rahat kulkevat RAY:n kautta. Olemme kyllä joutuneet antamaan vauhtia RAY:n päätöksille. Toisaalta meidän velvollisuutemme on kehittää palveluita.

Miten yksinäisyydessä elävän kuurosokean elämänlaatua voisi mielestänne parantaa?

— Varmasti erilaisten verkostojen kautta: omaisten ja ystävien, mutta myös järjestöjen ja koulutuksen kautta kuurosokean virkistysmahdollisuudet lisääntyvät.

Yksi alue, johon aiomme täällä paneutua, on tekniikka. Sitä mahdollisuutta ei vielä ole käytetty loppuun. Sodan tekniikka on vienyt paljon rahaa, ihminen osataan tuhota. Jos osakin siitä käytettäisi ihmisen auttamiseen, niin varmasti voitaisi keksiä monenlaista.

Tahtoisitteko lähettää terveisiä suomalaisille kuurosokeille?

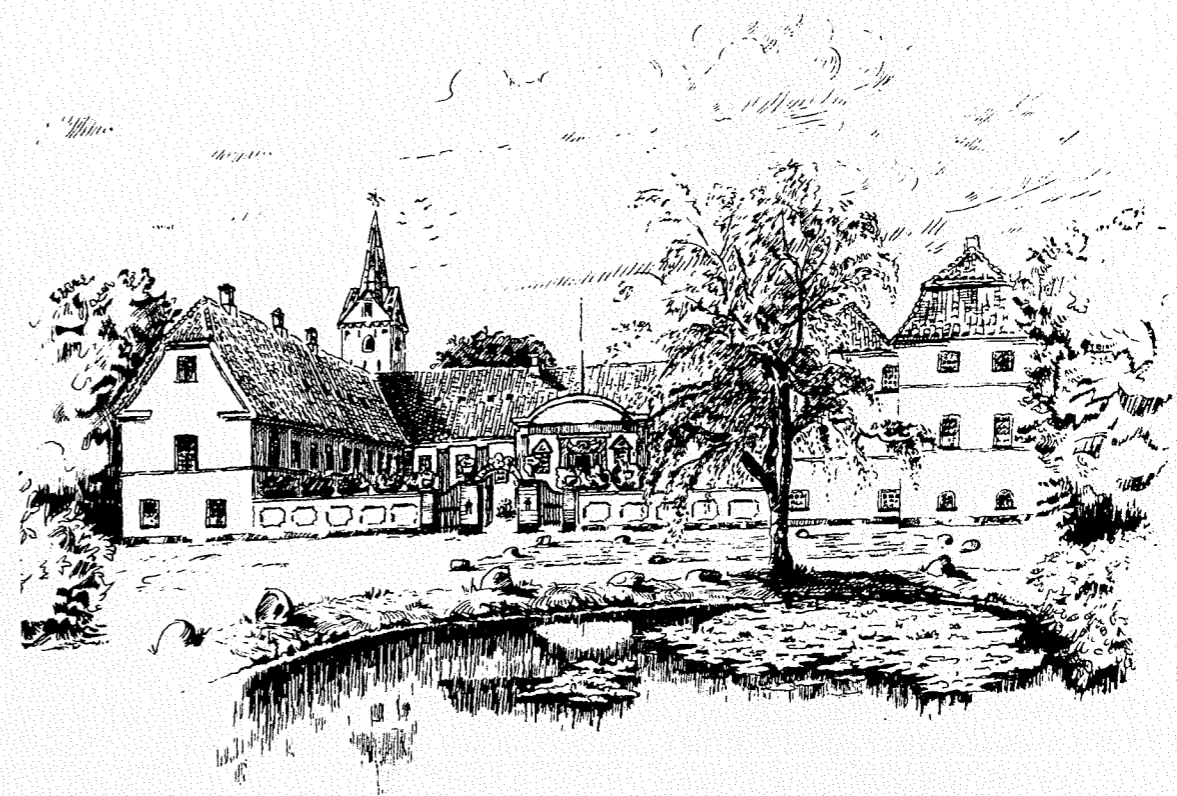
— Minusta Te voitte olla ylpeitä omasta järjestötoiminnastanne. Uskon että vaativat asiakkaat kehittävät sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Mitä enemmän Te puhutte ja vaaditte, sitä enemmän tapahtuu. Toivon, että me viranomaisetkin voimme auttaa ja olla puhumassa kuurosokean puolesta. ■

Dronninglundin luostari, josta tuli kurssikeskus

Moni kuurosokeiden työntekijä tuntee Dronninglundin ja sen kauniin linnan. Linna on kauniilla paikalla, keskellä tanskalaista maaseutua. Linna on nykyisin NUD, kuurosokeiden työntekijöiden koulutuskeskus. Se on kaikkien pohjoismaitten yhteinen.

Alunperin linna on ollut nunnaluostari. Joskus vuonna 1100 vanhaan munkkikuntaan kuuluivat nunnat — benediktiiniläiset nunnat — löysivät tämän kauniin paikan ja rakennuttivat luostarin. Sen ikää ei tarkkaan tiedetä, sillä vanhat paperit ovat kadonneet. Kävi nimittäin niin, että luostarille vihastuneet talonpojat heittivät paperit sioille.

Vanhin kirjoitus luostarista on vuodelta 1268, jolloin eräs aatelisrouva lahjoitti suuren testa-

mentin luostarille. Luostarin rikkaudet kasvoivat kun kuningatar Margareta lahjoitti luostarille yli 100 maatilaa. Tämä tapahtui vuonna 1393.

Uskonpuhdistuksen (Marti Lutherin ajan) jälkeen luostari joutui kruunun eli valtion omistukseen. Pari sataa vuotta kului ja linna joutui rikkaiden talonpoikien haltuun. 1690 linna tuli kuninkaan omistukseen ja siitä lähtien on linnan nimi ollut Dronninglund, suomeksi Kuningattaren lehto.

Prinsessa perustaa koulun

Linnan seuraava omistaja oli kuninkaan tytär, Sofia. Hän perusti linnan koulun ja korjautti linnan kirkon. Nämä asiat ovat olleet tärkeitä koko Dronninglundin kunnalle.

Dronninglundin linnalla on sen jälkeen ollut monta muuta omistajaa: kreivejä, sotapäälliköitä ja kuninkaallisia.

Uudenaikainen koulutuskeskus

Linnan viimeinen omistaja oli rouva Marie Hogsbro. Hänen jälkeensä linnan on omistanut rahasto, joka perustettiin Dronninglundin linnan säilyttämiseksi.

Linna on arvokas historiallinen paikka. Se on kokousten ja koulutusten keskus, johon opiskelijoita tulee kaikista pohjoismaista.

Talon tärkein toiminta on kuurosokeiden henkilöstön koulutus. Sen on aloittanut Pohjoismaiden ministerineuvosto. — LT

Ari Suutarla:

Et ole yksin

Uskovaisilla on tapana lohduttaa yksinäistä sanomalla:

— **Älä sure, Jumala on sinun kanssasi.**

— Kun ihminen tuntee itsensä oikein hyljättyksi, unohdetuksi ja sivulliseksi, on vaikea saada lohdutusta Jumalan läsnäolon toivotuksista. Yksinäisyyteen kuuluu tunne, ettei ole kenellekään tärkeä.

Sokeana ihmisenä tiedän, että näkövamma rajoittaa tekemisiä. En aja autoa. En voi lähteä kaikkiin tilaisuuksiin ilman näkevää kaveria. Joskus tuntuu alentavalta pyytää kaveria. Minussa asuu ylpeä tarve selviytyä omin avuin.

Minä verrattuna muihin

Voin vain kuvitella, mitä merkitseisi olla kuurosokea. Olla vielä riippuvaisempi muista ihmisistä, verrattuna sokeuteen.

Niin, verrattuna! — Vertailu on luvallista. Mutta usein itsensä vertailu muihin on täysin turhaa.

Usein vertailun tuloksen totean, että minun asiani sentään ovat hyvin. Saan tyydytyksen siitä, että jollakin toisella on huonommin kuin minulla.

Minun elämäni rikkaus

Asia on kerta kaikkiaan niin, että minun arvoni ihmisenä ei rakennu toisten hyvyyksiin tai pahuuksiin. Minä olen minä; maailman suurin, ihmeellisin ja kaunein minä.

Tämä saattaa tuntua itsekkyydeltä ja itsensä korostamiselta, mutta sitä se ei ole. Minun arvoni ei perustu minun omaan keksintöön eikä erinomaisuuteeni. Elämä on minulle lahja — Jumalan luoma, kuten kristinusko sanoo.

Iloitsen hyvistä hetkistä

Rikkautta elämässäni on, että ihmisenä en ole yksin. Meitä on maapallolla kuusi miljardia. Kaikki me suremme ja iloitsemme ihmisyydestä. Ilot ovat pieniä. Ne ovat kuin kesän kukkia, lämpimiä sateita, purevia pakkasia — tuntua siitä, että minä elän.

Minä en vertaile itseäni muihin, vaan elän ja iloitsen hyvistä hetkistä. Toivon, että pieniä tai suuria iloja on tarpeeksi kantamaan yli yksinäisen ja harmaan arjen.

Rauli Jalon »Perhonen»

Runo rakkaudesta

*Kun rakkaani kanssa
metsätietä käsikädessä kuljin.
Katselimme luonnon kauneutta.
Ruoho jo viheriöi,
koivunlehdet jo hiirenkorvalla oli.*

*Kohotimme kasvomme
aurinkoon,
puiden runkoja sivellen.
Käsin toisillemme juttelimme,
linnutkin kilvan visersivät,
ehkä meille kahdelle
Rakastuneelle.*

*Kädet yhteen ristimme,
toivoimme onnemme jatkuvan.*

Senja Virtanen

Kirjoituskilpailu kuurosokeille

Kuurosokeiden kulttuuripäivät pidetään syyskuussa Tampereella. Siksi Tuntosarvi-lehti järjestää kirjoituskilpailun kuurosokeille.

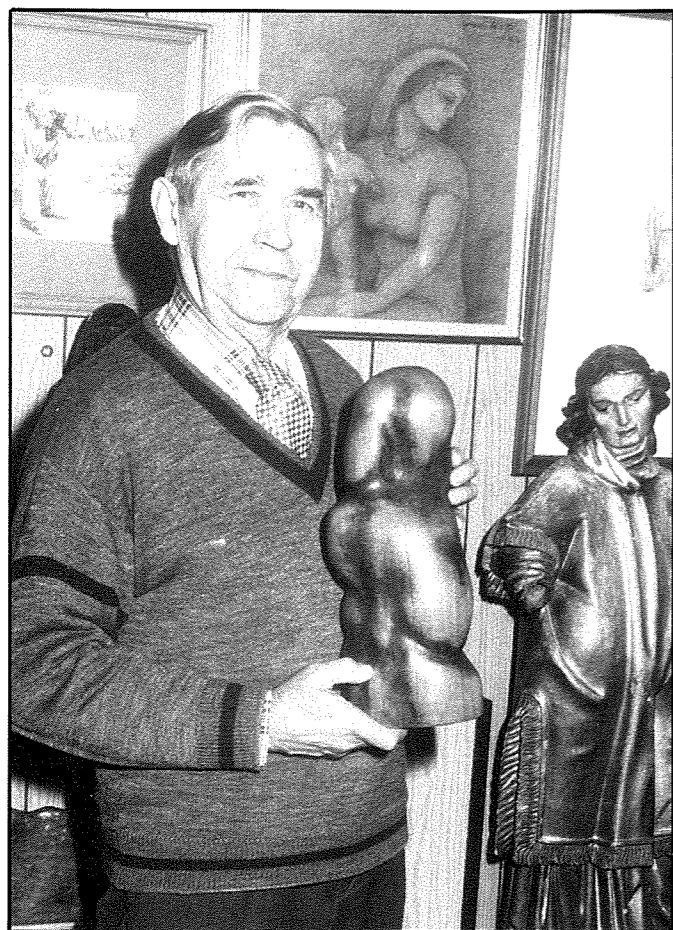
Kilpailussa on kaksi sarjaa: runot ja muut kirjoitukset. Kirjoituksen pituus saa olla yksi koneella kirjoitettu paperiarkki tai kaksi käsinkirjoitettua arkkiä. Saat itse päättää, mistä aiheesta kirjoitat.

Kirjoituksen pitää olla perillä 31.8.91. Kirjoituksia julkaistaan Tuntosarvessa ja niistä maksetaan normaali kirjoituspalkkio.

Kaikkien kirjoittajien kesken arvotaan kolme palkintoa molemmissa ryhmissä. Arvonta tapahtuu Tampereella kulttuuripäivien yhteydessä.

1. palkinto: kahvinkeitin
2. palkinto: viinilasit
3. palkinto: kilo kahvia

Kaikki kirjoittamaan nyt ajatuksia paperille. Ehkä saamme niin paljon runoja ja muita kirjoituksia, että saamme niistä kirjan. Lähetä kirjoitukset Tuntosarvi-lehteen. Osoite: Suomen Kuurosokeat ry./Tuntosarvi, Mäkelänkatu 52 A, 00510 Helsinki ■

Vuoden Veistos 91

Gunnar Uotilan käsissä puu elää

Kuvanveistäjä Gunnar Uotilan puuveistos »Muotoja puussa» on Vuoden Veistos 1991. Valinnan tekivät perinteiseen tapaan Suomen kuurosokeat.

Vuoden Veistos-kilpailu järjestettiin nyt jo kolmannen kerran. Tämänvuotinen voittajaveistos on mahonkia ja se kuvastaa tekijänsä, kuvanveistäjä Gunnar Uotilan mieltymystä puuhun.

— Olen alkanut kuvanveistäjän urani puun kanssa. Puu on elävä materiaali ja se houkuttelee tekemään muotoja. Se antaa ajatuksia jo ennenkuin työ on päässyt alkuun, kuvanveistäjä Gunnar Uotila sanoo.

Gunnar Uotila on nyt 78-vuotias. Pitkä kuvanveistäjän ura on tuoteltias. Jo lapsena hän kertoo ihastuneensa veistämistä, kun sai lahjaksi veistoksen. Uotila valmistui Ateneumista ja on ollut päätoiminen kuvanveistäjä koko elämänsä ajan. Opiskelun päätyttyä hän työskenteli 30-luvulla opettajansa ateljeessa apulaisena. — Sen minkä opettajani teki kipsistä, minä veistin puuhun, taiteilija kertoo.

Gunnar Uotilan ateljee on ollut jo 50 vuotta Helsingin Puistolassa. Kotiateljee on jo näyttelysijainansa; töitä on kertynyt vuosikymmenten varrelta.

Gunnar Uotilan voimanlähteitä ovat luonto ja kesä. Uotila kuvaa erityisen mielellään naisen vartaltoa. — Se on vain mielikuvitusnainen, taiteilija korostaa.

Kirkkotaidetta

Gunnar Uotila tunnetaan erityisesti alttarikrusifiksien ja korkokuvien tekijänä. Senvuoksi hänen veistoksiaan näkee lukuisissa maamme kirkoissa sekä hautausmailla.

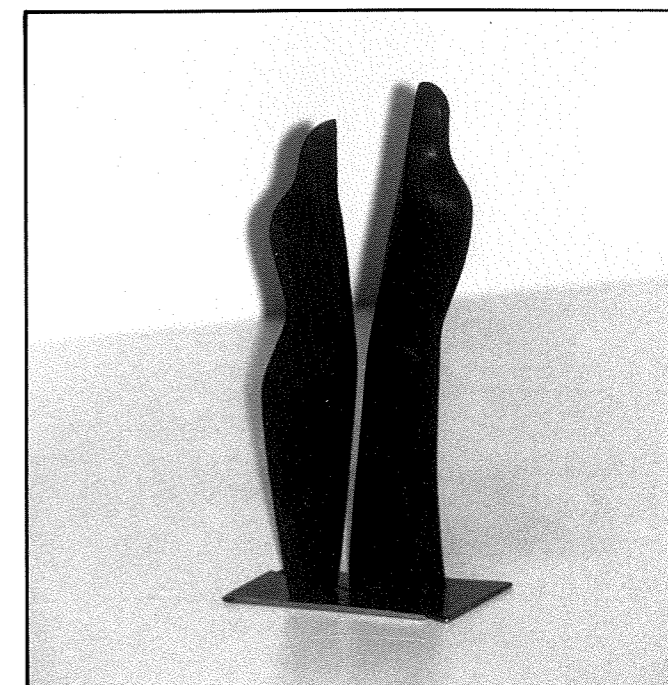

Hallituksen jäsenet valitsevat vuoden veistoksen.

— Seuraavan näyttelyni kokoon 80-vuotispäiväni kunniaksi, Uotila hymyilee.

Hänen pienoisteistoksensa on saanut Vuoden Veistoksen 91 arvonimen. Mutta hänet on palkittu monasti aikaisemminkin. Mm. hän on saanut 2. palkinnon Lenin-muistomerkkilpailussa.

Uotilan ensimmäinen näyttely oli Helsingissä 1940. Senjälkeen ovat seuranneet monet näyttelyt kotimaassa sekä ulkomaille mm. Tukholmassa, Berliinissä, Prahassa ja Bratislavassa.

»Suomalainen tanssi n:o 3»

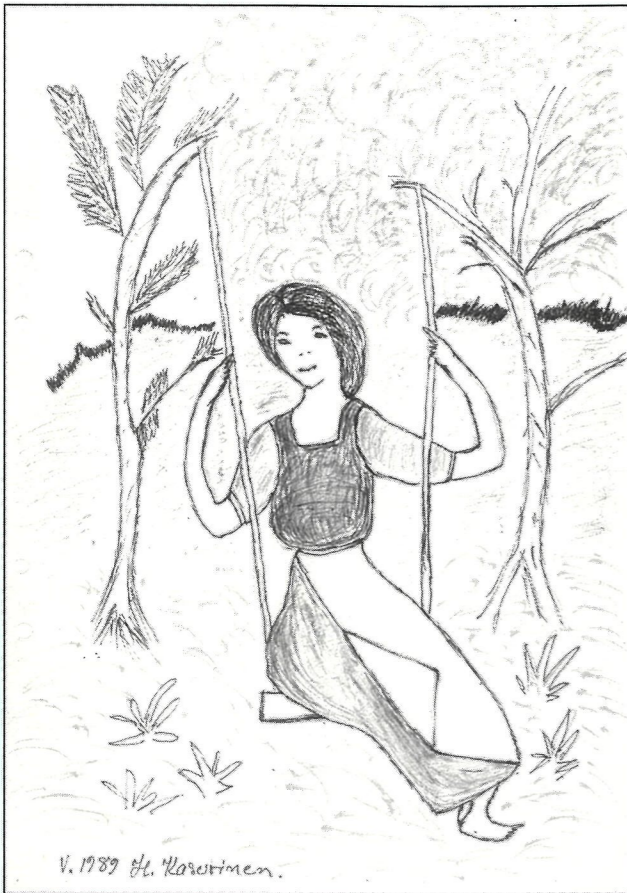
Kaksi kunniamainintaa

Kilpailussa annettiin myös kaksi kunniamainintaa. Ne saivat joensuulainen kuvanveistäjä Teppo Laurinolle teoksestaan »Suomalainen tanssi no 3» sekä juukalainen kuvanveistäjä Kauko Kortelainen teoksestaan »Tippa».

Laurinollin Suomalaiseen tanssiin on käytetty puuta ja kirjasinmetallia. Abstraktiset hahmot kuvaavat kahta tanssijaa ja työ edustaa hyvin Laurinollin tuotantoa niin materiaaleiltaan kuin aihepiiriltään.

Kortelaisen pieni »Tippa» on diabaasia, kiveä, jota Kortelainen kertoo suosivansa muutenkin. Kivilaji on hyvä veistettävä. Kauko Kortelainen asuu lähellä luontoa ja luonnonläheisiä ovat myös aiheet; eläimet ja luonto, muotokuvat, ihmishahmot yleensä. ■

LT.

Hilkka Kasurinen:

Kesä ja romantiikan aika

Kesä on romantiikan ja haaveiden kultaista aikaa. Kesään liittyy ulkona oleminen. Kesällä moni matkustaa pois kaupungin hälinästä ja saasteiden keskeltä maaseudun rauhaan, puhtaiseen ilmaan.

Nuoruudessa kesät olivat kauniita ja lämpimiä, jopa kuumia. Helsingissä oli paljon luonnon kasveja ja kauniita nurmikoita. Ilma oli vielä puhdasta. Helsingissä oli myös silloin paljon puutaloja, joiden pihalla kasvoivat syreenipuut ja kukkaset.

Siihen aikaan oli ulkona tanssilavoja, joissa minäkin kävin tanssimassa. Oli kallioita, joilla oli mukava istua ystävän kanssa haaveilemaan, kun tansseista palattiin. Ympärillä tuoksuivat luonnon kasvit. Ilma oli niin lämmin, että pelkällä kretonkimekolla olisi pärjännyt läpi yön. Ei olisi tullut kylmä.

Rakkaus ja kiintymys olivat helppää, sanatonta hiljaisuutta ja rauhaa. Se oli pientä lemmentaulun hyräilyä korvan juuressa ja helliä suudelmia. Helsingissä oli paljon pieniä saaria, joita ympäröivät puhtaat vedet. Saariin mentiin ottamaan aurinkoa ja uimaan. Tai mentiin retkelle luonnonhelmaan, eväät mukana. Tuo vanhanaikainen rakkaus oli vähemmän vaaratonta kuin nykyajan rakkaus. Niistä ajoista on vain muistot jäljellä.

Hilkka Kasurinen

Kesäpäivä Turkansaaren ulkomuseossa

Kun on kesä ja aurinko paistaa

»Eräänä päivänä vain huomasin: ilma oli lämmennyt, lehdet puhjenneet puihin ja ruoho viheriöi. — Oli tullut kesä!

Silloin ajattelin: tästä kesästä teen elämäni parhaan kesän.»

- Millainen on Sinun paras kesäsi?
- Mitä aiot tehdä, kun aurinko paistaa ja on lämmintä?
- Aiotko matkustaa kotoasi jonnekin?
- Mihin kotiseutusi kohteeseen haluat viedä vieraasi?

Pekka Juusolan kotikaupunki on Oulu.

— Oulu on niin kaunis kaupunki, että sieltä ei juuri tarvitse lähteä muualle loman viettoon, sanoo Pekka. Yksi haave sentään Pekkan mielessä liikkuu; patikka-retki Lapissa, Sotajoella.

— Kauniina kesäpäivänä Pekka vie vieraansa ulos ja luontoon; Turkansaaren ulkomuseoon.

Turkansaari on Oulujoessa, noin 14 kilometrin päässä kaupungin keskustasta. Saaren luonto on kesällä rehevä. Siellä on mukava retkeillä ja nauttia ulkoilmasta.

Sinne pääsee mukavasti vaikka vesibussi Sinillä, joka lähtee Oulusta, Kurkelan rannasta.

Turkansaari on ollut kauppapaikka noin 500 vuotta sitten. 1930-luvulla saarelle perustettiin kotiseutumuseo ja saarelle siirrettiin ensimmäiset museorakennukset.

Museoalueella on 28 vanhaa rakennusta. Siellä on myös tuulimylly. Turkansaaren vanha kirkko on alkuperäisellä paikallaan. Kirkko on rakennettu 1694. Kirkko on nykyisinkin käytössä. Kesäisin siellä pidetään ristiäisiä, häitä ja jumalanpalveluksia.

Alueella on kahvila vanhassa maalaistalossa. Siellä voit nauttia lautasellisen herkullista lohikeittoa.

Sunnuntaisin kello 15.00 voit hetkeksi pysähtyä katselemaan kansantanssi-esitystä, kuuntelemaan pelimannimusiikkia tai viivähtää kesäteatterissa.

Ja matkamunistoksi Turkansaaresta voit ostaa pikkupurkin aitoa tervaa. Tuoksuuko mikään paremmalta, kuin aito vanhanajan terva.

Jorman kesään mahtuu monta matkaa

Paras kesäni! — Lämpimän veden äärellä, hyviä ystäviä ympärillä, peilityni järvi; soutelen rauhallisesti ja hyvä ystävä istuu perätuhdolla. Aamuauringon noustessa menen kokemaan siiman.

Matkoja ja toimintaa

Jorma Soinisella on paljon suunnitelmia alkavan kesän varalle.

— Kesäkuun alussa matkustan Lomakoti Onnelaan. Viikonloppu vietetään näkövammaisten kanssa; saunotaan, uidaan ja viihdytään.

Toinen matka tehdään kuurosokeiden kanssa laivalla Vaasasta Örnsköldsvikiin Ruotsiin.

— Vielä pitäisi ehtiä teatterileirille Jyväskylään, lomaleirille Kuopioon ja elokuussa Ahvenanmaalle, Jorma luettelee.

— Toivon, että saan tavata joskus kesän aikana hyviä ystäviä juhlatilaisuudessa Varsinais-Suomessa. Olen saanut ystävän nimestä Peter. Aiomme liikkua yhdessä hänen perheensä kanssa. Patikoimme pururadalla tai käymme heidän kesämökkillään.

Huvipuistoon!

Jorman haluaa näyttää vieraillee Huvipuisto Wasalandian.

— Wasalandia on kuin Linnanmäki tai Särkänniemi pienoiskoossa, hän sanoo.

— Toinen hyvä paikka on »Vaasan jalkajumppala» eli vesitorni ilman hissiä. 240 porrasta ylös ja saman verran alas. Ylhäältä on upeat näköalat saaristoon ja sisämaahan päin.

Tunturivaellukselle UKK-puistoon

Kauko Kokkonen asuu melkein Jyväskylän keskustassa. Heinäelokuulla Kauko aikoo jättää aamuiset lehdenjakelut, ja viettää lomaa.

— Menen ihmishuhdekurssille Hailuotoon. Olen ollut siellä kolmena kesänä jo aikaisemmin.

— Elokuussa lähden tunturivaellukselle Lappiin, UKK-puistoon. Paikka on minulle tuttu, olen ollut siellä monta kertaa aikaisemmin. Viimeksi vaelsin siellä vuonna -87 kymmenen vuorokautta. Kuljen siellä pitkin metsiä ja polkuja. Yövyin teltassa ja autiotuvissa.

Paras kesäni — se oli kesäseikkailu pari vuotta sitten. Tapasin erään ventovieraan naisen Naantalissa. Aurinko paistoi koko ajan ja katselimme kaupunkia yhdessä.

Kävelyretki Jyväskylän harjulla

Jyväskylä, Kaukon kotikaupunki on keskellä Suomea. Sinne on joka puolelta helppo tulla. Jyväskylää sanotaan Suomen Ateenaksi, koska siellä on paljon opilaitoksia ja korkeakouluja.

Jyväskylässä on kaikkea, Kauko sanoo. — On kulttuuria, vettä ja luontoa, ravintoloita.

— Itse menen mieluiten Jyväskylän harjulle kävelemään. Harju on kaupungin korkeimpia paikkoja ja se on keskellä kaupunkia. Sieltä on hyvä näköala joka puolelle. Harjulla on vesilinna, urheilukenttä ja puistoa. Sinne nousetaan kiviportaita. Harjulla on paljon kukkaistutuksia. ■

Mekaanisen Musiikin Museossa voi kuunnella »positiivi-musiikkia». Kuva: Harri Eronen.

Varkaus Asuntomessu- kaupunki

Seijan Troyano kotikaupunki Varkaus on tänä kesän Asuntomessujen isäntäkaupunki. Seijakin aikoo käydä messuilla useamman kerran. — Millainen on Seijan kesä?

— Tänä kesänä vietän juhannuksen jälkeisen viikon Jyväskylässä teatterileirillä. Varsinainen lomani alkaa heinäkuun lopussa.

Vietämme paljon aikaa mökillä. Siellä hoidan puutarhaa ja luen hyviä kirjoja. Yritän viettää lomaa lapsen ehdoilla; tehdään sitä mikä hyvältä tuntuu.

— Elokuun puolivälissä alkavat jo koulut, mutta sitä ennen poikani ehkä matkustaa Ranskaan

serkkujen luokse. Itse viettäisin mielelläni muutaman päivän lomasta jossakin hengellisellä leirillä hyvien ystävien kanssa. Sellaiselta lomalta palaan aina kotiin uudistuneena ja vahvistuneena.

Paras kesäni — se oli kesä -78. Vietimme sinä kesänä lähes kaikki viikonloput Englannin ihannilla maaseuduilla vauvan kanssa. Nautin luonnosta ja elämästä täysin rinnoin.

»Tämä täytyy kokea!«

— Kotikaupungissani Varkaudessa on yksi ehdoton nähtävyys. Sinne vien kaikki kauempana tulleet ystäväni. Se on Mekaanisen Musiikin Museo. Olen itse käynyt siellä jo monta kertaa ja paikka tuntuu silti aina yhtä jännittävältä.

Sammatti — Kaijan kesä- paratiisi

— En lähde kesällä Suomesta minnekkään, ellei ole pakko. No, ehkä joku pieni sukulaismatka kotimaassa. Näin sanoo toiminnanjohtaja Kaija Salekari.

Kaija aikoo viettää kesälomansa mökillä Sammattissa. Sammatti on varsinainen kesäparatiisi. Siellä 29 järveä ja erittäin kaunis luonto. Sammattissa on noin tuhat asukasta, mutta kesällä asukasluku nousee moninkertaiseksi.

Elias Lönnrotin synnyinseudulla

Sammatti on myös kulttuuripaikka, Elias Lönnrotin kotipitäjä. Lönnrot syntyi Paikkarin torpassa, joka nyt on museona. Kun Lönnrot aikanaan palasi synnyinseuduilleen, hän asettui asumaan Nikun taloon Haarjärven kylään. — Aluesihteerimme Heikki Paatelaisen talo on aivan Nikun talon naapurina.

Lönnroth piti paikkaa kuitenkin liian rauhattomana. Hän halusi erämaan rauhaan ja muutti kauemmaksi, Lammin taloon. Siellä Lönnrot asui viimeiset vuotensa. Myös Lammin talo on nykyisin museona.

Monenlaisia kesätapahtumia

Suurin tapahtuma on Sampo-juhlat. Ne järjestetään Sammatin kirkonkylässä heinäkuulla. Koi-vumetsään on rakennettu hirsinen näyttämö, jossa on kansantanssi-esityksiä, kanteleen soittoa ja näytelmiä. Ohjelma on Lönnrotiin liittyvää. Katsomo on mäenrinteessä.

— Kesätorilla kirkonkylässä on iloinen tunnelma, kun ihmiset kokoontuvat ostoksille ja tapamaan toisiaan.

— Salekarien tärkein iltatapahtuma on saunominen. Sauna on lämmin joka päivä. Saunan jälkeen istutaan iltaa pihanuotion ääressä.

Hilkka Nieminen (vas.) ystävineen venäläisessä ravintolassa.

Hilkka Nieminen:

Karjalaa katsomassa

Oli kiva matka toukokuussa, kun saimme käydä Karjalassa katsomassa entisiä kotiseutuja. Bussi oli ihan täynnä meitä Kannaksen entisiä asukkaita.

Lauantaina toukokuun 11. päivänä lähdimme jo aamulla kello 5.00 Tampereelta. Matkan varrelta tuli lisää väkeä mukaan. Rajan ylitys onnistui hyvin, mutta yksi mies joutui palaamaan takaisin kotiin Tampereelle. Hänellä vanhentunut passi mukanaan.

— Menimme aika hyviä teitä Viipuriin. Siellä emme viipyneet kauaa, oli kiire kotipaikoille.

Käynti lapsuuden maisemissa

Ihmiset olivat ystävällisiä ja viranomaiset auttavaisia. Huonon tien takia emme päässeet bussilla kotikylään. Hetkessä järjestyi reipas, kielitaitoinen poliisipoika Jeeppinsä (= maastoauto) kanssa. Hän vei jokaisen vuorolaan perille ja toi takaisin bussille. Hintakin oli vain 20 markkaa hengeltä.

Paikat olivat kipeät seuraavana päivänä, kun Jeepin kyydissä pompittiin hurjaa vauhtia pitkin peltoja, oja ja metsäteitä. Matkaa edestakaisin kertyi 20 kilometriä.

— Käynti kyllä kannatti. Oli niin hyvä mieli, kun sai 50 vuoden päästä nähdä entisen kotipaikan.

Sunnuntai-iltana pääsimme kauniiseen suomalais-ravintolaan syömään hyvän illallisen. Sen päälle maistui jo unikin siisteissä kahden hengen huoneissa.

Viipurissa

Aamupalan jälkeen jatkoimme kiertoajelua ja lopuksi menimme Viipuriin ostoskierrokselle.

Viipuri, kuten koko Karjala on vähän rempallaan. Harvoin siellä näki uusia taloja. Otimme Viipurissa valokuvia linnasta ja komeista vanhoista Viikinki-veneistä.

Siellä vielä oli jäljellä Pyöreä Torni, puistoja ja vanhoja kerrostaloja.

Asemalla on aina paljon kaupustelijoita turistien tullessa. He näyttivät aika surkeilta; vanhoilla ja nuorilla oli huonot vaatteet ja he näyttivät kovin nälkäisiltä.

Tuliaisia

Neuvostoliitossa on 10 markkaa jo iso raha. Sillä saa ostaa kauniin nukan, turisteja varten kuvitetun ison tulitikkupakkauksen, tai puoli litraa hyvää mansikka- viiniä.

Oli todella elämys käydä Karjalassa, ihastella Karjalan koivikoiden vihreyttä ja valkovuokkojen paljoutta, ja sitten ilta-auringon loistessa palata takaisin Suomeen. ■

Villiruusut

*Nuo villiruusut,
suuren koivun alla,
on joka kesä
siinä kukkineet.*

*Ne rehevänä kukki
ennen mökin räystään alla.
Sen seinänraot
oli tukkineet.*

*Nyt mökki purettu on —
laho taisi jo olla.
Vaan villiruusut
kukkii kuitenkin.*

*Hän — joka istuttanut
ruusut joskus lienee,
hän haudas' on nyt,
nukkuu mullan alla.*

*Vaan ruusut kukkii,
iloks' muidenkin.*

Hilkka Nieminen

Seksiloma

Nyt puutun arkaluontoiseen aiheeseen — hienotunteisesti. Otan nimittäin käsiteltäväksi seksiloman.

Jokin aika sitten ministereiltä tuli ehdotus, että he suosittelevat seksilomia varttuneemmalle väelle. Tähän ikään ehtinyt kansalainen on olevinaan jo varttunut, eivätkä matkatkaan olisi pahitteeksi. Mikäli näihin vielä liittyisi seksiä, hienotunteisessa mielessä tietenkin, niin mikäpä olisi ukkelin kellitellessä aurinkorannoilla.

Vähän tuntuu kyllä siltä, ettei kunniallinen puolisoni suhtautuisi myönteisesti aviomiehensä seksiloma-ajatuksiin. Avioavaimojen käsityksen mukaan huomattavammat syrjähyvät ovat tuomitavia.

Mutta otetaanpa seksiloma käsiteltäväksi noin teoriassa. Jos menisimme kuvitelmissa etelän maille rahaa taskut täynnä (sillä kenelläpä rehellisellä ihmisellä on rahaa taskut täynnä muuten kuin kuvitelmissa). — Etelän maille tietenkin, koska siellä on lämmintä ja seksuaalisessa mielessä pitää tietenkin olla vähissä vaatteissa.

No, sieltä lähetetään postikortti kotimaahan vanhoille kavereille. Korttiin kirjoitetaan, että täällä sitä huojutaan, palmut ja minä. Lähetäjänä — arvaa kuka?

Hienotunteisesti jätän mainitsematta sen joensuulaisen herrasmiehen nimen, joka oli äskettäin etelässä. Vaikka hän ei ikinä ollut kuullut mitään seksilomista, hän pyysi erään naishenkilön mukaansa ravintolaan. Naishenkilö tietenkin suostui; sitä vartenhan vapaamieliset naishenkilöt ovat olemassa.

Joensuulainen mieshenkilö tilasi länsirannikon salaattia. — Mutta älähän mitään, vapaamielinen naishenkilö löysikin salaattista madon. Hotellissa pitäisi olla fikusti, mutta nainen rupesi huutamaan, että viekää tuo inhoittava olio äkkiä pois.

— Niin tuli eteisvahtimestari ja paiskasi sen joensuulaisen herrasmiehen ulos.

Tästä huomaamme, että etelässä pitää olla varovainen tilatessaan länsirannikon salaattia.

Nyt tulemme aiheeseen. No niin. Arvoisa puolisoni näki, kun luin artikkelia seksilomista. Tiedätkö, mitä hän sanoi? Te tiedätte, sillä olette arvaamisen mestari. Hän sanoi. — Unohda koko juttu!

Odottaminen on ihan mukavaa

Löysin vuosia sitten kirjakaupasta postikortin, jossa oli teksti »Odottaminen on ihan mukavaa, kun hyvä ystävä on tulossa kylään».

Kortin kuvassa oli pitkähiuksinen tyttö katselemassa ikkunasta ulos. Olen säästänyt kortin itseäni varten. En ole raaskinut lähettää sitä. Se muistuttaa minua odottamisen monista puolista.

Odottamiseen liittyy usein jännitystä, kun ei oikein tiedetä, mitä on tulossa. Jos odottamiseen liittyy pelkoa, silloin se ei ole pelkästään mukavaa. Ihmiselle on luonnollista tiedonhalu. Hän haluaa tietää mitä hänelle itselleen tapahtuu ja mitä hänen ympärillään tapahtuu.

Nyt keväällä odotamme tulevaa kesää. Kevät vaikuttaa meihin jokaiseen eri tavoin. Useimmat meistä heräävät yhdessä luonnon kanssa. Saamme uusia voimia elämiseen, kun näemme puiden kasvattavan oksiansa lehtiä ja huomaamme ruohon alkavan vihertää lämpimän sateen jälkeen.

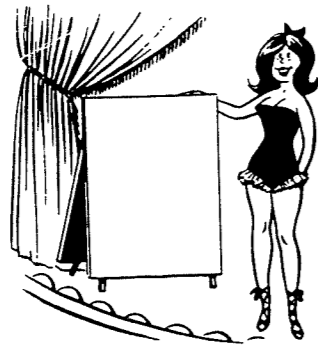
Kaikista ihmisistä aurinkoiset kevätpäivät eivät ole iloista aikaa. Kun luonto herää upeaan kasvuunsa, masentuu joidenkin ihmisten mieli. Heistä on vaikeaa kestää niin suurta eroa ympäristönsä kukoistuksen ja heidän oman alakuloisuutensa välillä. Useimmiten mieliala kuitenkin rauhoittuu, kun suurimpien muutosten aika luonnossa on ohi.

Tärkein odottamisen aihe itselleni on tällä hetkellä oman lapseni syntyminen. Siihen liittyy jännitystä ja epävarmuutta, kuten moneen muuhunkin odottamiseen. Haluan koko ajan lisää tietoa.

On myös miellyttävää keskustella odotuksesta muiden kanssa. Ajoittaisesta epävarmuudesta huolimatta lapsen odottaminen on onnellista aikaa. Tuntuu todella, että tärkeä ihminen on tulossa. Eikä vain kylään, vaan pysyvästi elämäni.

Elina Lehtinen

Teatteria

— Kukkuu, huhuili Kallea opastanut herra. Olimme kuulonäkövammaisten lasten kuntoutuskeskuksessa Jyväskylässä.

Paikalle tuli nais- ja mieshenkilö.
— Olen teatterileiriläinen, Kalle selitti.

— Ole hyvä ja majoitu vaikka tähän, kehoitti Leo ja avasi erään huoneen oven.

Ovelle saapui tyttö, jota Kalle tervehti peittämällä kämmenellään oikean silmänsä.

— Levitin kerran Koulurannassa käteni, kun aioin tervehtiä Pirkkoa. Osuin vahingossa Seijaa silmään. Seija valitti, että tavallisesti miehet iskevät vain silmää
— eivät silmään.

Yleinen halaushetki alkoi, kun in vataksi toi helsinkiläiset asemalta. Jyväskylän tyttö Liisakin saapui oppaineen. Menimme pian patjoille rentoutumaan, ja myöhemmin jatkoimme rentoutumista tanssien.

— Naapurihuoneessakin on tanssitilaa, totesi Kalle. — Mennään sinne!

— Harhaa, seinässä on vain iso peili, selitti Sointu.

Teatterimme taiteellinen johtaja Olli kirjoitti muistiin kertomuksia kommelluksista. Illan päätteeksi katselimme videolta näytelmän Lumikki ja 7 kääpiötä.

Aamulla aloimme harjoitella teatterin tekoa. Ensimmäisessä kohtauksessa Kalle istui tuolille »lehteä lukemaan» ja kaksi näyttelijää hoiti varsinaisen toiminnan. Harjoituksen päätyttyä Kalle aikoi nousta, mutta huomasi, että liimautuneensa tuoliin. Tuolilla oli jotakin märkää liisteriä.
— Tämä ei kuulunut käsikirjoitukseen.

Harjoittelimme neljää kommelluskohtausta. Välillä esitimme oman valinnan mukaan eläintä; hoidimme sitä lemmikkinä ja päästimme sen lopulta vapaaksi. Siitä kehittyi 9 eläimen välinen kamppailu elintilasta.

Esitimme karrikoiden (liioitellen) kävelytyyliämme. Seuraavaksi purimme tunteitamme joukossamme kulkevaan vihattuun henkilöön. Näytellen osoitimme hänelle halveksuntaamme. Sitten henkilö vaihtui rakastetuksi, jolle osoitimme myönteisiä tunteita. Seija esitti Kallelle näytelmä-tunteensa niin läheltä, että siitä kehittyi hetkeksi kosketusyhteys
— ja MOISKIS!

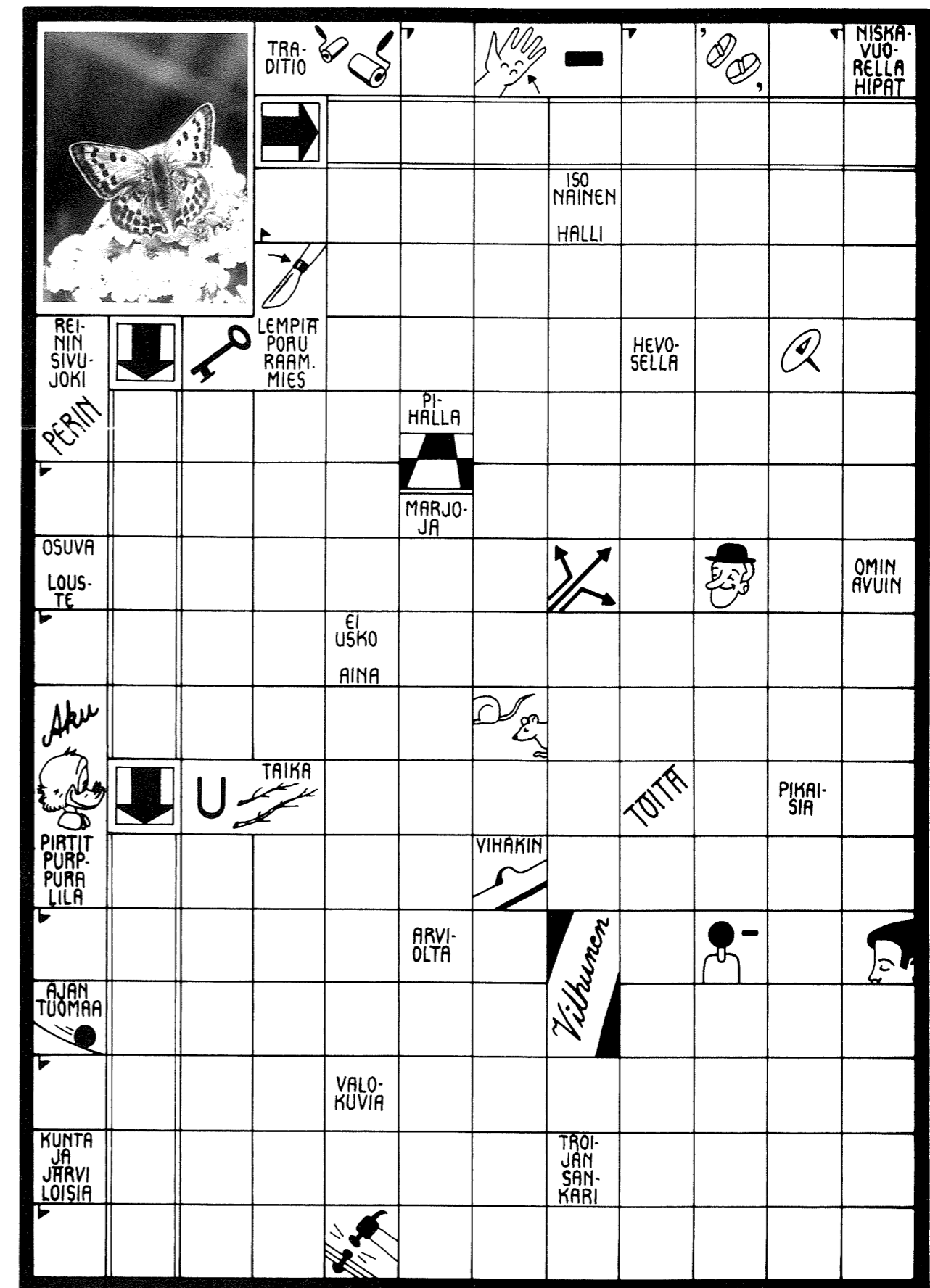
Kesällä aiomme jatkaa harjoituksia. — Ystävyys on iso ilo!

Kalle

Kesäristikko

Laatinut:
Jukka Kaukopuro

Oikeat vastaukset sivulla 29

Elinan kesäiset ruokaohjeet

Kotitalousopettaja Elina Pilli-Sihvola'n kasvot ovat tulleet tutuiksi monille TV:n kautta. Elina työskentelee K-koekeittiössä (Keskön koekeittiö Helsingissä) ja antaa ruokaohjeita myös TV:n katsojille.

Soitin Elinalle ja pyysin meidän lehtemme kesäruoka-vinkkejä. Elina valitsi meille seuraavat ruokaohjeet ja toivotteli hyvää kesää kaikille lukijoillemme.

Kesämökin sillisalaatti

1 dl majoneesia
1 tlk kermaviiliä
4 rkl mätitahnaa

noin 10 sentin pala purjoa
nippu tilliä
noin 200 g sillifileitä
1 pieni punasipuli
3 kovaksi keitettyä muna

Sekoita ensin kermaviili, majoneesi ja mätitahna. Hienonna purjo, tilli, sipuli ja muna. Jätä osa aineksista salaatin koristeeksi ja sekoita muut ainekset kastikkeeseen. Tee koristeaineista vaikka raitoja salaatin pinnalle. Tarjoa kylmänä uusien perunoiden ja ruisleivän kanssa.

Mansikka-persikka-salaatti

1 tölkki persikan puolikkaita
1/2 litraa mansikoita
1—2 ruokalusikkaa sokeria
2—3 dl omenasiideriä tai kuohuviiniä

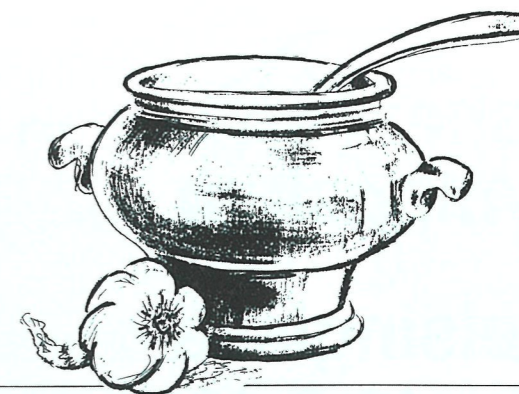
Leikkaa persikat ja mansikat viipaleiksi ja pane jälkiruoka-astioihin. Ripottele päälle sokeria. Kaada kylmä, poreileva juoma päälle juuri ennen tarjoilua.

Yrtinmakuinen broileri grillissä

4 kpl broilerinkoipia
Mausteliemi:
1 dl omenaviini-etikkaa
1 dl ruokaöljyä
4 valkosipulin kynttä hienonnetuna
2 tl suolaa
2 tl yrttimausteita (rosmariinia, rakuunaa ja kirveliä)

Sekoita kaikki mausteliemen ainekset. Pane broilerinpalat sekä liemi muovipussiin ja anna maustua kylmässä noin 1/2 vuorokautta. Kääntelee maustumisen aikana, niin maku tulee tasaiseksi.

Ota liemi talteen ja sivele broilerinpaloja grillaamisen aikana.

Tunnetko -tiedätkö?

- Kalan mätitahnaa voi ostaa pursoissa. Tuttu tuotenimi on »Kallen kaviaari». Voit kysyä sitä kaupasta.
- Punasipuli on hieman makeampi kuin tavallinen keltasipuli.
- Kovia kananmunia saat, kun keität noin 8—10 minuuttia.
- Broilerin koipia voi ostaa maustettuina tai ilman. Osta tähän ruokaan ilman maustusta.
- Tavallisen etikan tuntee jokainen. Viinietikan happamuus tulee hedelmistä, joten maku on raikas. On olemassa puna- ja valkoviini-etikoita. Osta valkoviini-etikkaa.
- Valkosipulin puserin on mukava työväline. Kysy sellaista kaupastasi.
- Tutustu erilaisiin yrttimausteisiin ja käytä niitä reilusti ruokien mausteena. LT

Usher-symposium

Helsingissä
12.–13.8.1991

Tapatumapaikka on Unitas-opisto Helsingin Vuosaassa. Symposiumin yhteydessä on myös alan apuvälineiden näyttely. Symposiumin järjestävät Suomen Kuurosokeat ry, Suomen Audiologian yhdistys ja Suomen Silmälääkäriyhdistys.

Symposiumin luennoitsijat ovat alan johtavia asiantuntijoita maailmassa. Mukana on myös suomalaisia tutkijoita. Luennot tulkitaan suomeksi. Heidän luennoistaan valmistetaan Symposium-kirja.

Symposium on avoinna lääkäreille, tutkijoille, kuntouttajille- kaikille, jotka ovat tekemisissä Usherin syndroomaa sairastavien ihmisten sekä näön ja kuulon vammoista kärsivien ihmisten kanssa.

Osanottomaksu

500 mk sisältää luentojen lisäksi luentoaineiston sekä ohjelmassa mainitut ruokailut. Pyydämme Teitä maksamaan osanottomaksunne Suomen Kuurosokeat ry:n tilille KOP 101230-62057 viimeistään 15.6.91.

Majoituksesta

jokainen huolehtii itse. Unitas-opistolla on myös mahdollisuus asua, 1 h huoneen hinta 260 mk, 2 h huone 280 mk. Unitas-opiston puhelin 90-319 11. Toimistomme auttaa myös huonevarauksissa.

Finnair myöntää alennuksen kotimaan reittilennoilla, kun käytätte IT-numeroa 55-1790.

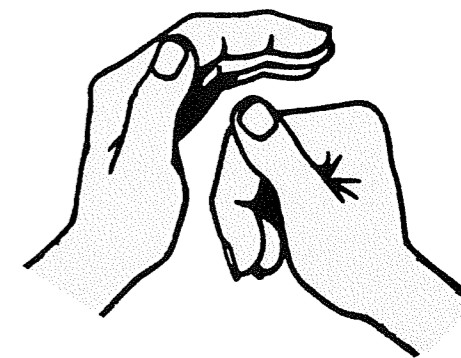
Ilmoittautuminen oheisella lomakkeella.

Ilta vastaanotto

pidetään ensimmäisen symposiumpäivän päätteeksi. Isäntänä on Suomen Kuurosokeat ry.

Suomen Kuurosokeat ry

Mäkelänkatu 52A
00510 Helsinki
Puhelin 90-396041
Telefax 90-39604678

Ilmoittautumislomake

Usher-symposium 12.–13.8.1991 Unitas-opistolla, Helsingissä

Osallistujan nimi _____

Osallistujan ammatti _____

Toimipaikka _____

Osoite _____

Puhelin _____

Ilmoittautuminen 1.7. mennessä os:
Suomen Kuurosokeat ry,
Dagi Ahvenainen, Mäkelänkatu 52A, 00510 Helsinki.

Tiedusteluihin vastaavat myös 22.7. jälkeen toiminnanjohtaja Kaija Salekari puhelin 90-39604670 ja tiedottaja Leena Turunen puhelin 90-39604673.

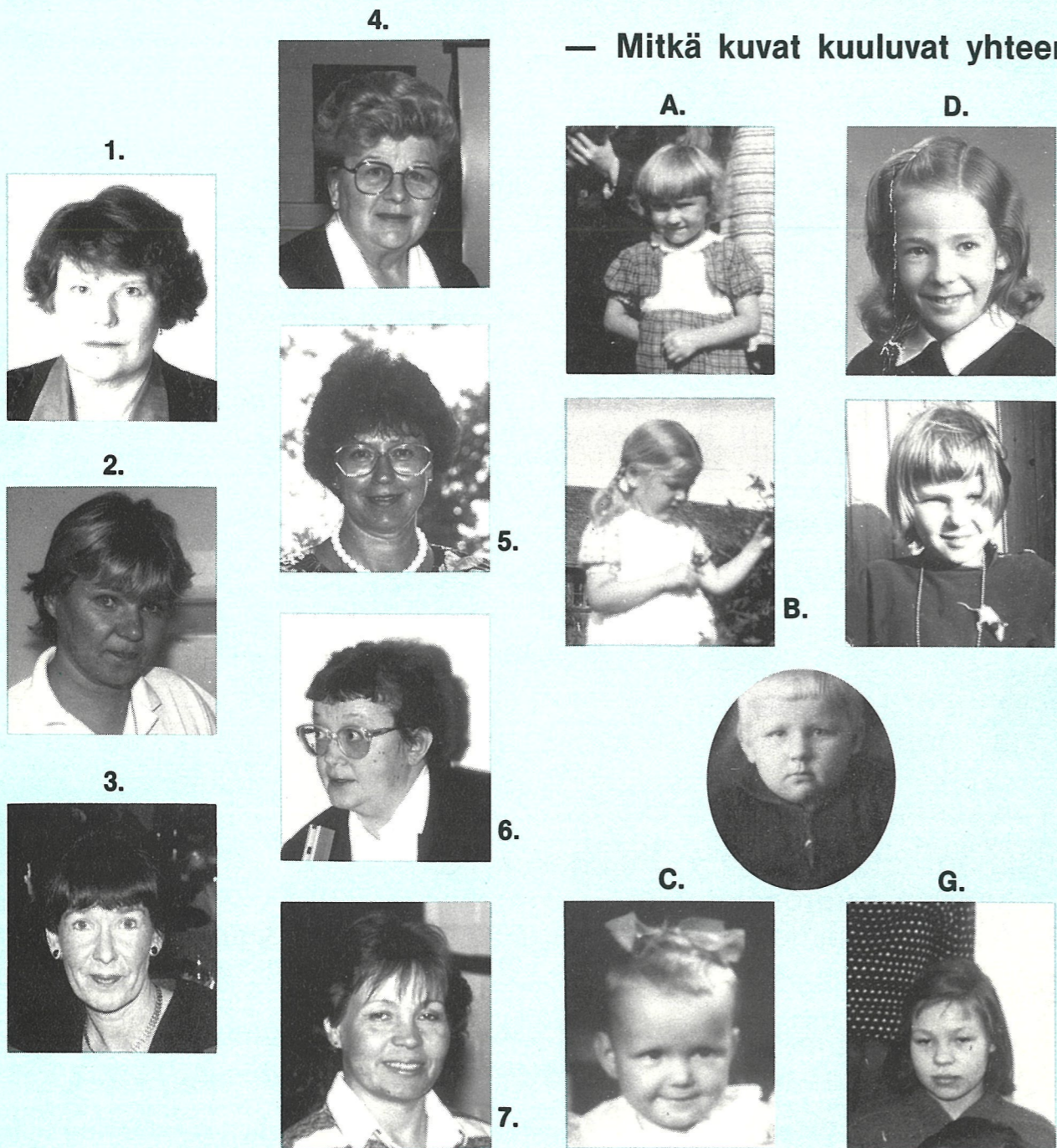

Tunnetko keskustoimiston väen?

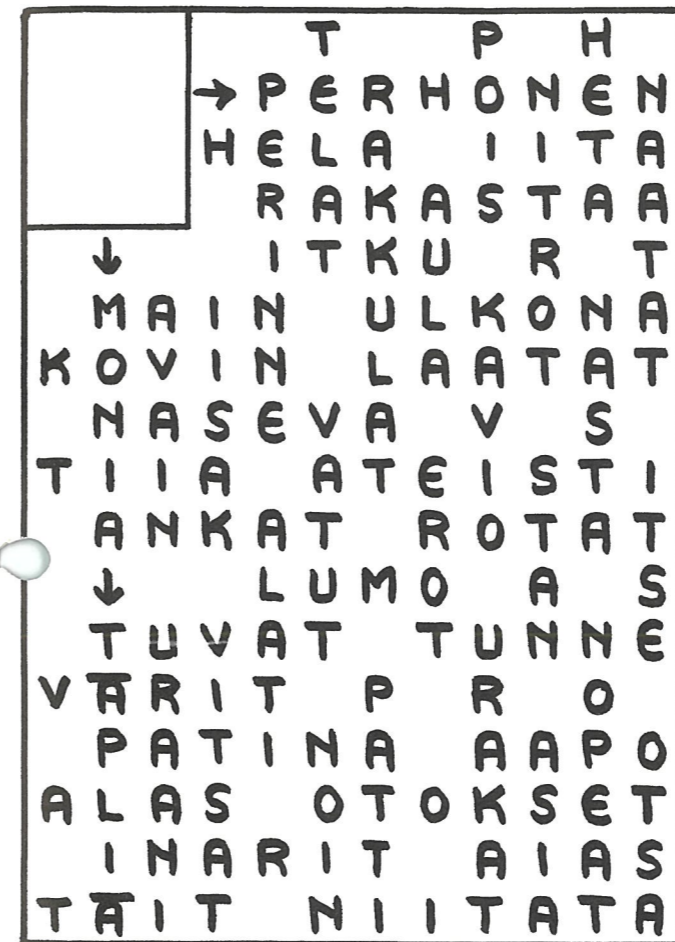
Jokainen meistä on joskus ollut pieni lapsi. — Miltä me näytimme silloin?

Näissä kuvissa on keskustoimiston väkeä aikuisena sekä lapsena silloin joskus, kauan sitten. Tarkkaan katsoen voit huomata tuttuja piirteitä.

— Mitkä kuvat kuuluvat yhteen?

Kesäristikko-ratkaisu

Pikku Prinssi

Kesyttä minut, jos kerran haluat ystävän.

— Mitä minun pitää tehdä, Pikku Prinssi kysyi.

— Sinun täytyy olla hyvin kärsivällinen, kettu vastasi.

— Ensin istuudut ruohikkoon, noin, vähän etäälle minusta. Minä tarkastelen Sinua, etkä Sinä puhu mitään. Väärinkäsitykset johtuvat aina sanoista.

— Ensin istuudut ruohikkoon, noin, vähän etäälle minusta. Minä tarkastelen Sinua, etkä Sinä puhu mitään. Väärinkäsitykset johtuvat aina sanoista.

Mutta päivä päivältä voit istuutua lähemmäksi...

Antoine De Saint-Exupery

Kesänaurut

— Isäni saa aina lämpimän vastaanoton, minne tahansa hän saapuukin.

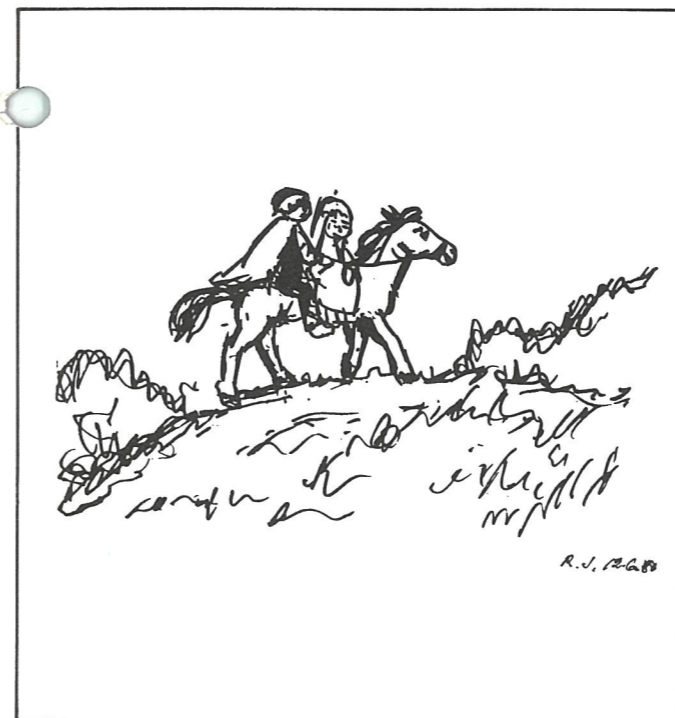
— Hän on takuulla hyvin pidetty mies.

— Ei, hän on palomies.

Niemisten perheeseen oli syntynyt jo viidestoista lapsi.

— Nyt tämä saa riittä, tuhisi isäntä. — Minä muutan keittiön lattialle nukkumaan.

— Jos se kerran auttaa, niin minä muutan sinne myös, totesi vaimo!

Kuvia Kuopiosta

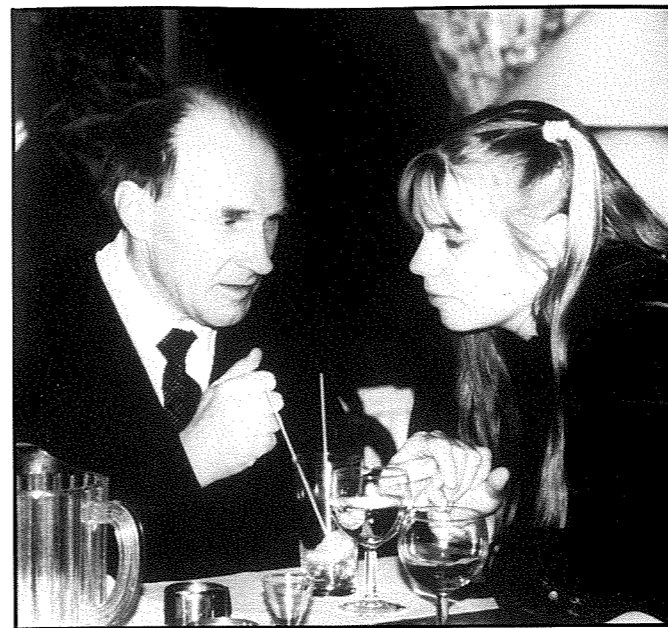
**Yhdessäolo on tärkeä asia; tava-
ta ystäviä, puristaa kättä, halata
jälleennäkemisen ilosta, kysellä
kuulumisia, kertoa omista tär-
keistä tapahtumista.**

**Tätä kaikkea teimme Kuopiossa,
kun kevätkokous keräsi kuuro-
sokeat hotelli Rauhalahden.**

**Tuttuja kasvoja, tärkeitä päätök-
siä, iloista hauskanpitoa tanssi-
lattialla. — Syksyllä taas tava-
taan — siihen asti, näkemiin!**

*Yhdistyksen uusi taloussihteeri
Arja Ritala esittäytyi jäsenistölle.
»Oikaapa tarkkana, onko markat
käytetty oikein».*

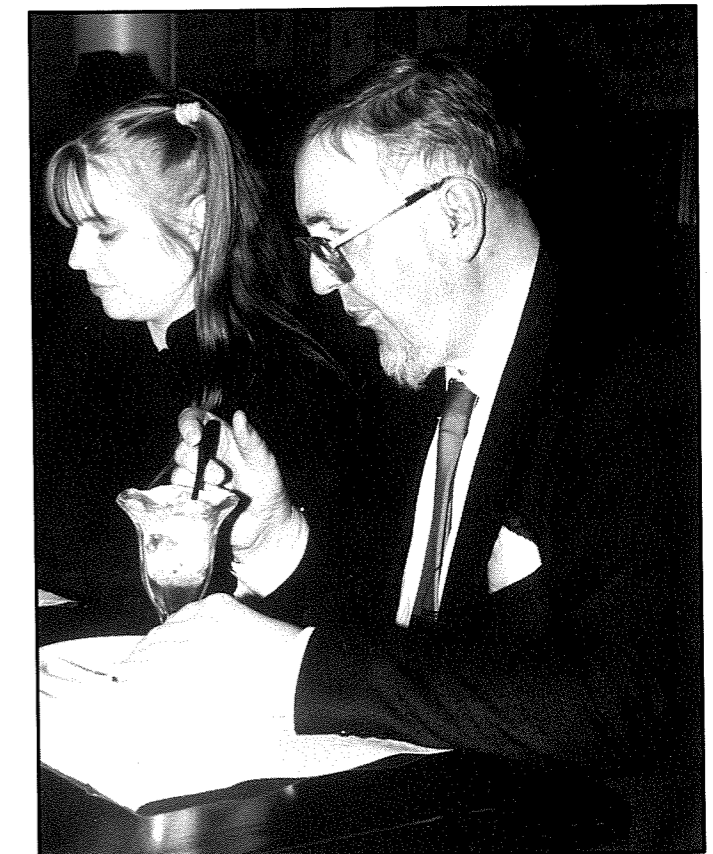
*Mauno Koskinen Tampereelta
keskusteli tulkki Johanna Pajun
kanssa.*

*Illan tähti oli 91-vuotias Antti Jä-
kälä. Syntymäpäivä-viitta sai uu-
den luvun ja Antti puki viittansa
Margit Karhun ylle.*

*Tanssilattia oli ahkerassa käytös-
sä pikkutunneille asti. Valssin
pyörteissä Raija Ruusunen ja
Ahti Myyrä.*

*Jorma Soininen on herkkusuu.
Rauhanlahdessakin hän herkut-
teli mahtavalla jäätelöannoksel-
la.*